

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Г. С. ЛОПУШНЯК, доктор економічних наук, професор
(Державний вищий навчальний заклад «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
Технологічно-природничий університет
імені Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі (Польща);
Є. О. ІВАНЕНКО
(Науково-дослідний економічний інститут
Міністерства економічного розвитку та торгівлі, м. Київ)

Анотація. В умовах нестабільної фінансово-політичної ситуації, обмеженого державного фінансування, сфера охорони здоров'я в Україні характеризується неспроможністю надавати якісну й доступну медичну допомогу населенню, тому потребує реформування. Незважаючи на велику кількість наукових розробок у досліджуваній сфері, усе ще має місце недостатня розробленість її теоретичних та організаційних аспектів. Водночас від чіткого й науково обґрунтованого осмислення сутності того чи того поняття на теоретичному рівні, визначення принципів та особливостей відповідного процесу й залежить будь-яка сфера наукових досліджень та ефективність проведених заходів у цій сфері. **Метою** статті є аналіз теоретичних засад державного регулювання охорони здоров'я і розробка пропозицій щодо їх удосконалення. **Методика дослідження.** Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких методів: аналізу та синтезу, систематизації та узагальнення. **Результати.** Обґрунтовано необхідність державного регулювання охорони здоров'я і виділено його особливості, завдання та принципи. Акцентовано увагу на правовому регулюванні охорони здоров'я та його проблемах. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення державного регулювання охорони здоров'я на основі запропонованих концептуальних підходів. **Практична значущість результатів дослідження.** У результаті дослідження обґрунтовано відмінність понять «державне управління» і «державне регулювання»; доведено необхідність дотримання принципів державного регулювання охорони здоров'я та виявлено певні суперечності окремих положень чинного законодавства. У результаті аналізу нормативно-правової бази як основного інструменту державного регулювання виділено основні завдання зазначеного процесу.

Ключові слова: державне регулювання, державне управління, охорона здоров'я.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Проблемам державного регулювання охорони здоров'я населення присвячені праці українських і зарубіжних науковців, зокрема: М. М. Білинської, О. В. Баєвої, О. В. Виноградова, З. С. Гладуна, В. Д. Долот, Л. І. Жаліло, Я. Ф. Радиша, В. П. Криштопи, Н. І. Кризиної, В. М. Лехан, З. М. Лободіної, В. Ф. Москаленка, Н. Р. Нижник, В. В. Тертички, О. П. Щепіна та ін. Водночас існує потреба

у продовженні досліджень із цих питань у світлі сучасних трансформаційних процесів, що сприятиме подальшому розвитку економічних наук у поєднанні з іншими: державним управлінням, соціологією, політологією тощо. Отже, державне регулювання охорони здоров'я є важливим напрямом діяльності держави, оскільки сприяє ефективному використанню людського капіталу та його розвитку, підтримці балансу економічних та соціальних інтересів і зміцненню національної безпеки держави.

У першу чергу, хочемо звернути увагу на відмінність понять «державне управління» та «державне регулювання», оскільки досить часто їх ототожнюють. «Державне управління передбачає прямий управлінський вплив на об'єкти управління з використанням адміністративно-владних повноважень та методів, що відзначаються директивними вказівками, обов'язковими для виконання» [1, с. 73]. Державне регулювання полягає у встановленні певних правил, у рамках яких здійснюватимуть свою діяльність об'єкти регулювання. Від державного управління воно відрізняється широтою впливу, оскільки спрямоване не тільки на об'єкт регулювання, а й на середовище його функціонування. У ринкових умовах державне регулювання необхідне для забезпечення стабілізації економіки й пом'якшення впливу кризових явищ і природних катаклізмів.

Державне регулювання галузі охорони здоров'я населення полягає в комплексному регулюванні всього спектра соціально-економічних відносин, які виникають у рамках забезпечення конституційного права громадян на охорону здоров'я, медичну допомогу й медичне обслуговування. Воно передбачає встановлення державними органами або недержавними організаціями, яким було делеговано регуляторні повноваження, певних вимог, правил, норм щодо здійснення діяльності у сфері охорони здоров'я і відповідальності за їх дотриманням.

Хочемо звернути увагу на особливості державного регулювання охорони здоров'я, яка належить до сфери послуг.

Першою особливістю є те, що медичні послуги належать до суспільних благ і в багатьох випадках надання/ненадання їх одному індивіду приносять користь/шкоду іншим особам. Отже, установлюючи певні правила здійснення діяльності у сфері охорони здоров'я, держава повинна враховувати й наслідки впливу такої діяльності на розвиток суспільства та держави.

Другою особливістю є те, що від рівня охорони здоров'я залежить тривалість і якість життя населення, відтворення робочої сили, що в результаті відображається на соціально-економічному розвитку держави, її конкурентоспроможності на світовому ринку. Звідси й вимога щодо оперативності проведення заходів у рамках державного регулювання, які

спроможні адекватно протистояти викликам сьогодення.

Ще однією особливістю державного регулювання охорони здоров'я є те, що його основним завданням є розробка механізму, спроможного забезпечити реалізацію кожним громадянином і людиною свого конституційного права на охорону здоров'я, медичну допомогу й медичне обслуговування, яке не можна скасувати, оскільки всі права та свободи людини є невідчужуваними й непорушними.

Наступна особливість – поєднання планування платних і безкоштовних медичних послуг населенню для забезпечення функціонування галузі охорони здоров'я.

Отже, державне регулювання сфери охорони здоров'я в Україні полягає не лише в регулюванні діяльності в цій сфері, а й у вирішенні проблем, які стосуються розвитку інших важливих сфер національної економіки, що впливають на ефективність охорони здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз чинного законодавства [3, 5, 6, 7] дозволив нам виокремити основні завдання державного регулювання досліджуваної галузі на сучасному етапі, а саме:

- створення умов для ефективного й доступного всім громадянам обслуговування;
- сприяння розвитку лікувальних закладів усіх форм власності;
- забезпечення відповідності медичної інфраструктури потребам територіальних громад;
- забезпечення гарантованого обсягу медичної допомоги, що надається громадянам на безоплатній основі за рахунок бюджетних коштів;
- забезпечення захисту прав пацієнтів;
- забезпечення надання медичної допомоги вразливим верствам населення;
- приведення у відповідність із Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я критеріїв установлення інвалідності й отримання реабілітаційних засобів і послуг людьми з інвалідністю;
- створення рівного доступу до високоякісної медико-соціальної допомоги наркозалежним особам, людям, які живуть із ВІЛ, особам, хворим на туберкульоз та інші соціально небезпечні захворювання;

– упровадження заходів із попередження поширення психічних та інтелектуальних розладів, забезпечення надання відповідної допомоги;

– формування здорового способу життя молоді через мотивацію до здорового способу життя, забезпечення розвитку фізичної культури та спорту, проведення всеукраїнських, міжрегіональних і регіональних спортивних змагань, турнірів та виконання програм, спрямованих на залучення молоді до занять фізичною культурою та спортом;

– забезпечення державного замовлення на підготовку фахівців у медичній галузі;

– інвентаризація і паспортизація медичних закладів, створення реєстрів: медичних працівників, медичних закладів, медичних препаратів із референтними цінами, медичного обладнання з референтними цінами, медичних протоколів, запровадження ліцензування медичної діяльності;

– здійснення переходу на фінансування на основі подушного нормативу виконання послуг і пролікованого випадку на засадах DRG (diagnosis-related group, клініко-споріднені групи), а також заздалегідь установлених тарифів у межах запланованих обсягів. Розроблення національного класифікатора DRG;

– запровадження обов'язкового загальнодержавного медичного страхування як складової системи соціального страхування та ін.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз теоретичних засад державного регулювання охорони здоров'я та розробка пропозицій щодо їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відмітимо, що для здійснення державного регулювання охорони здоров'я держава у своєму арсеналі має низку методів, серед яких: правове регулювання, адміністративне регулювання та економічне регулювання.

Правове регулювання відносин у галузі охорони здоров'я полягає у формуванні відповідної нормативно-правової бази з урахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільно-політичного життя, до якої належать закони, укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази, а також інші підзаконні акти центральних та

інших органів влади, які регулюють відносини у сфері охорони здоров'я та інших сферах, що впливають на її розвиток. Зокрема, сюди зараховують законодавчі й нормативно-правові акти з питань: розвитку охорони здоров'я, організації та економіки забезпечення населення установами охорони здоров'я; проведення державних заходів, розробки макроекономічних планів і цільових комплексних програм щодо поліпшення забезпечення населення країни ліками та медичними послугами; централізованого регулювання цін на лікарські засоби тощо.

Зокрема, у ст. 49 Конституції України, ст. 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та ст. 283, 284 Цивільного кодексу України закріплюється право людини на охорону здоров'я. Це право передбачає: життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд, соціальне обслуговування і забезпечення, який є необхідним для підтримання здоров'я людини; безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище; безпечні та здорові умови праці, навчання, побуту й відпочинку; кваліфіковану медико-санітарну допомогу, у тому числі вільний вибір лікаря і закладу охорони здоров'я; достовірну та своєчасну інформацію про стан свого здоров'я і здоров'я населення, а також існуючі й можливі фактори ризику та їх ступінь; участь в управлінні охороною здоров'я та інші права [4].

Крім того, Конституція України визначає концептуальні підходи до формування та реалізації державної політики охорони здоров'я, регламентує повноваження вищих органів державної влади, місцевого самоврядування, які беруть участь у її проведенні, та порядок фінансового забезпечення медичної галузі.

За роки незалежності в Україні сформовано потужну нормативно-правову базу з питань охорони здоров'я населення, яка містить більше 200 законів і підзаконних актів. Однак, вітчизняну правову базу нині ще не можна вважати досконалою, оскільки окремі правові норми суперечать одна одній, є загальними, що призводить до неоднозначного їх тлумачення, і потребують уточнення й адаптації з урахуванням специфіки формування та реалізації державної політики охорони здоров'я.

Одним із недоліків національного законодавства є суперечність між задекларованим

у ст. 49 Конституції України правом на безоплатну медичну допомогу та нормою ст. 95 Основного Закону, згідно з якою видатки на загальносуспільні потреби, їх розмір і цільове спрямування визначаються виключно законом про державний бюджет, ураховуючи фінансові можливості держави на певний час щодо забезпечення безкоштовного медичного обслуговування населення. Як підтверджує світова практика, жодна з економічно розвинених країн, у яких витрати на охорону здоров'я коливаються в межах 6,5 % ВВП (Великобританія) – 15 % ВВП (США), не гарантує безоплатність усіх видів медичної допомоги, на відміну від України, де зазначений показник становить близько 3 % [2, с. 55–56].

Адміністративне регулювання у сфері охорони здоров'я полягає в забезпеченні правильного застосування, неухильного додержання та запобігання невиконанню вимог актів законодавства. Воно передбачає використання таких інструментів, як державні закупівлі, державне замовлення, ліцензування, стандарти, штрафні санкції та ін.

Що стосується економічного регулювання, то воно полягає в регулюванні ціни на медичні послуги та препарати, установленні спеціального режиму оподаткування та кредитування діяльності у сфері охорони здоров'я, затвердженні певних норм для бюджетного планування, фінансуванні зазначеної галузі тощо. Тобто економічне регулювання охорони здоров'я – форма непрямого державного регулювання, що передбачає регламентацію поведінки суб'єктів системи охорони здоров'я опосередковано, через створення певного економічного середовища, яке змушує їх діяти в потрібному державі напрямку, а саме використання інструментів фіскальної, бюджетної, грошово-кредитної, інвестиційної, амортизаційної, інноваційної та інших галузей економічної політики.

Основним інструментом державного регулювання є нормативно-правова база, оскільки і адміністративне регулювання, і економічне здійснюються також на підставі відповідних нормативно-правових актів.

Слід зазначити, що кожна теорія включає в себе ряд принципів, які й утворюють методологічну основу наукового дослідження.

Насамперед, до принципів державного регулювання охорони здоров'я слід зарахувати

принцип верховенства права. Цей принцип властивий для будь-якої діяльності й затверджений Конституцією України. Функціонування принципу верховенства права охоплює механізм забезпечення надійності та передбачуваності, який ґрунтується на нормі «управління згідно із законом». Тобто державні органи діють відповідно до чинного законодавства, а тому приймають рішення з дотриманням загальних правил і принципів.

Не менш важливим є принцип відкритості, який полягає в можливості активних дій громадян та їх об'єднань щодо обговорення проектів нормативно-правових актів чи застосування інших інструментів державного регулювання. Реалізація принципу відкритості в повному обсязі дає змогу політикам, управлінцям, які відповідають за прийняття рішень, бути в курсі зміни суспільної думки, а також мати змогу мобілізувати суспільну підтримку.

Оскільки медичні послуги, як уже зазначалося вище, належать до суспільних благ, а галузь охорони здоров'я населення фінансується в основному за рахунок бюджету держави (53,1 %) й коштів домогосподарств (41,1 %), громадяни України та платники податків повинні мати змогу своєчасно отримувати надійну й релевантну інформацію про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Саме тому дотримання принципу прозорості є просто необхідною умовою державного регулювання охорони здоров'я.

Зважаючи на те, що «... охорона здоров'я – один із пріоритетних напрямів державної діяльності» [4], до основних принципів державного регулювання охорони здоров'я пропонуємо зарахувати принцип пріоритетності, який передбачає першочерговий розгляд питань і підвищену увагу державних органів влади до проблем, що стосуються зазначеної сфери.

Для уникнення надмірного впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання варто дотримуватися принципу доцільності, який передчає обґрунтування необхідності використання методів державного регулювання під час вирішення проблеми, що існує.

До принципів державного регулювання зараховують і принцип збалансованості, який означає забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави. У сфері охорони здоров'я дотримання його є вкрай важливим, оскільки мета діяльності

суб'єктів господарювання-постачальників медичного обладнання, медикаментів та інших товарів і послуг, необхідних для нормального функціонування закладів охорони здоров'я, – отримання прибутку, мета держави – забезпечити громадянам реалізацію їх конституційного права на безкоштовну медицину, мета громадян – отримати якісні медичні послуги, а мета закладів охорони здоров'я – сприяти досягненню поставлених цілей вищепереліченими сторонами.

Зауважимо, що ефективна діяльність закладів охорони здоров'я можлива за умови здійснення послідовної, системної регуляторної діяльності держави, що відповідатиме цілям державної політики, а також планам із підготовки проектів регуляторних актів. Тому до принципів державного регулювання зараховуємо і принцип передбачуваності.

Наступний – принцип ефективності. Він полягає в забезпеченні внаслідок державного регулювання досліджуваної сфери максимально можливих позитивних результатів (зниження захворюваності, збільшення тривалості життя та ін.) за мінімально можливих витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Дотримання зазначених принципів дозволить покращити стан галузі охорони здоров'я та сприятиме проведенню ефективних реформ у цій сфері.

Проведення ґрунтовних перетворень структурних і функціональних засад системи охорони здоров'я потребує послідовної, чіткої взаємодії всіх суб'єктів державної політики охорони здоров'я – елементів інституційного механізму охорони здоров'я. До них зараховуємо: громадян та їх об'єднання, Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, Раду національної безпеки і оборони України, органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, заклади охорони здоров'я та лікарів, які практикують приватно.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямку. Поняття «державне регулювання» є відмінним від поняття «державне управління», оскільки воно впливає не тільки на об'єкт регулювання, а й на середовище його функціонування.

Через приналежність охорони здоров'я до

сфери послуг державне регулювання цієї галузі має певні особливості, які слід урахувати під час вибору інструментів цього регулювання.

Одним з основних методів державного регулювання медичної галузі визначено правове регулювання, оскільки і адміністративне регулювання, і економічне здійснюються на підставі відповідних нормативно-правових актів, які є основним інструментом правового регулювання.

До принципів державного регулювання охорони здоров'я запропоновано зараховувати такі принципи: верховенства права; відкритості; прозорості; пріоритетності; доцільності; збалансованості й ефективності.

Сформована нормативно-правова база базується на правових нормах, які нерідко містять суперечливі положення, у результаті чого виникають підстави для їх неоднозначного тлумачення. Це породжує додаткові проблеми функціонування охорони здоров'я, що негативно впливає на якість надання медичних послуг. Тому вважаємо за доцільне враховувати концептуальні підходи щодо державного регулювання охорони здоров'я, сформульовані в даному дослідженні, під час внесення змін у відповідні законодавчі акти, що дозволить усунути наявні суперечності у правовому регулюванні охорони здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гладун З. С. Концептуальні засади державно-правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я населення : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Медичне право України: проблеми становлення та розвитку» (19–20 квітня 2007 року) / З. С. Гладун. – Львів : Видавництво ЛОБФ «Медицина і право». – С. 73–79.
2. Загорський В. С. Управління фінансовими ресурсами закладів охорони здоров'я : монографія / В. С. Загорський, З. М. Лободіна, Г. С. Лопушняк. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 276 с.
3. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята 28.06.1996 р.

- № 254к/96- ВР : в редакції від 15.05.2014 р.
– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 18.05.2016). – Назва з екрана.
4. Основи законодавства України про охорону здоров'я [Електронний ресурс] : Закон України прийнятий 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 18.05.2016). – Назва з екрана.
 5. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини [Електронний ресурс] : Указ Президента України, прийнятий 25.08.2015 р. № 501/2015. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/501/2015/page> (дата звернення: 19.05.2016). – Назва з екрана.
 6. Про затвердження плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України, прийняте 04.03.2015 р. № 213-р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/213-2015-%D1%80> (дата звернення: 19.05.2016). – Назва з екрана.
 7. Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року [Електронний ресурс] : Указ Президента України: прийнятий 27.09.2013 р. № 532/2013. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/532/2013> (дата звернення: 19.05.2016). – Назва з екрана.
- REFERENCES**
1. Hladun, Z. S. (2007). Kontseptual'ni zasady derzhavno-pravovogo rehuliuвання vidnosyn u sferi okhoronu zdorov'ia naseleння [Conceptual principles of state-legal regulation of relations in the field of public health]. Proceedings from *I Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsia «Medychnе право Ukrainy: problemy stanovlennia ta rozvytku» – I Allukrainian research and practice conference «The medical right for Ukraine: problems of becoming and development»*. (pp. 73–79). Lviv: Vydavnytstvo LOBF «Medyt-syna i pravo» [in Ukrainian].
 2. Zahorskyi, V. S., Lobodina Z. M. & Lopushniak, H. S. (2010). Upravlinnia finansovymy resursamy zakladiv okhorony zdorovia [Management of establishments of health protection financial resources]. Lviv: LRIDU NADU [in Ukrainian].
 3. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254к/96-VR [The Constitution of Ukraine (1996, June 28). Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (accessed 8 April 2016) [in Ukrainian].
 4. Zakon Ukrainy «Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorov'ia»: pryiniatyi 19 lyst. 1992 roku № 2801- X II [Law of Ukraine «Basic Laws of Ukraine on Health Care» from November 19 1992, № 2801-XII]. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (accessed 15 April 2016) [in Ukrainian].
 5. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro zatverdzhennia Natsional'noi strategii u sferi prav liudy-ny»: pryiniatyi 25 aug. 2015 roku № 501/2015 [Decree of President of Ukraine «About claim of National strategy in the field of human rights» from August 25 2015, № 501/2015]. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/501/2015/page> (accessed 12 April 2016) [in Ukrainian].
 6. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia planu zakhodiv z vykonannia Programy diial'nosti Kabinetu Ministriv Ukrainy ta Strategii stalogo rozvytku «Ukraina-2020» u 2015 rotsi» pryiniatyi 04 mar. 2015 roku № 213-r. [Order of Cabinet of Ministers of Ukraine «About claim of plan of measures on implementation of Program of activity of Cabinet of Ministers of Ukraine and Strategy of steady development of «Ukraine-2020» in 2015», from March 04 2015, № 213-r.]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/213-2015-%D1%80> (accessed 13 April 2016) [in Ukrainian].
 7. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro Strategiu rozvytku derzhavnoi molodizhnoi polityky na period do 2020 roku» pryiniatyi 27 ver. 2013

roku № 532/2013 [Decree of President of Ukraine «About Strategy of development of public youth policy on a period to 2020» from September 27 2013, № 532/2013]. Re-

trieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/532/2013> (accessed 13 April 2016) [in Ukrainian].

Г. С. Лопушняк, доктор экономических наук, профессор (Государственное высшее учебное заведение «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана», Технологично-естествознавательный университет имени Яна и Енджея Снядецких в Быдгоще (Польша); **Е. А. Иваненко** (Научно-исследовательский экономический институт Министерства экономического развития и торговли). **Theoretical aspects of government regulation of health care in Ukraine.**

Аннотация. В условиях нестабильной финансово-политической ситуации, ограниченного государственного финансирования, сфера здравоохранения в Украине характеризуется неспособностью предоставлять качественную и доступную медицинскую помощь населению. Несмотря на большое количество научных разработок в исследуемой сфере, все еще имеет место недостаточная разработанность ее теоретических и организационных аспектов. В то же время, от четкого и научно обоснованного осмысления сущности того или иного понятия на теоретическом уровне, определения принципов и особенностей соответствующего процесса и зависит любая сфера научных исследований и эффективность проведенных мероприятий в этой сфере. **Целью** статьи является анализ теоретических основ государственного регулирования здравоохранения и разработка предложений по их усовершенствованию. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье задач осуществлено с помощью таких методов: анализа и синтеза, систематизации и обобщения. **Результаты.** Обоснована необходимость государственного регулирования здравоохранения и выделены его особенности, задания и принципы. Акцентировано внимание на правовом регулировании здравоохранения и его проблемах. Разработаны предложения относительно усовершенствования государственного регулирования здравоохранения на основе предложенных концептуальных подходов. **Практическая значимость результатов исследования.** В результате исследования обосновано отличие понятий «государственное управление» и «государственное регулирование»; доказана необходимость соблюдения принципов государственного регулирования здравоохранения и выявлены определенные противоречия отдельных положений действующего законодательства. В результате анализа нормативно-правовой базы как основного инструмента государственного регулирования выделены основные задачи отмеченного процесса.

Ключевые слова: государственное регулирование, государственное управление, здравоохранение.

G. Lopushnyak, Dc. Econ. Sci., Prof. (Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy (Poland); **E. Ivanenko** (Research economic institute of Ministry economic development and trade). **Theoretical aspects of government regulation of health care in Ukraine.**

Summary. The purpose of the article. The health care is characterized as helpless to give quality and accessible medicare to the population, in the terms of the financial and political situation, the limited government funding. Quality and availability of this medicare in a large measure are depended on efficiency of government regulation of health care. At the same time, from clear and scientifically - reasonable comprehension of essence of that or other concept at theoretical level, determination of principles and features of corresponding process and any sphere of scientific researches and efficiency of the conducted measures depend in the field of it. For this reason research of theoretical aspects of government regulation of health care is actual. Objective of the article – to analyse of theoretical principles of government regulation of health care and to develop of suggestions in relation to their improvement. **Methodology of research.** The objectives of the article implemented by using the following methods: analysis and synthesis, systematization and generalization.

Findings. The necessity of government regulation of health care is reasonable and distinguished his features, tasks and principles. Attention is accented on the legal adjusting of health care and his

problems. Suggestions are worked out in relation to perfection of government regulation of health care on the basis of the offered conceptual approaches. **Practical value.** As a result of research the difference of concepts “state administration” and “government regulation” are reasonable; the necessity of observance of principles of government regulation of health care is well-proven and certain contradictions of separate positions of current legislation are educed. Principles are described that it follows to use for application of government regulation of the investigated industry. The basic tasks of the marked process are distinguished as a result of analysis of normatively-legal base as basic instrument of government regulation. Making alteration to the legislative acts on the basis of the offered conceptual approaches of government regulation of health care will allow to the state to improve the state of functioning of industry.

Keywords: government regulation, state administration, health care.